

CUM MI-AM PETRECUT VACANȚA

sau

Între munte și mare

•povestire•

CUPRINS

Prefață	3
Rolul Ursului și boala mea preferată	4
O sentință plăcută	7
Tăcerea e de aur	8
Șarapov? Nu-l știam și nu mă știa!	11
De ce s-a supărat bunica	14
Panterele negre, aritmetica și iarăși rolul Ursului... ..	15
Ionel e băiat harnic	20
Spionul cel pletos și pătăraniiile lui moș Arghir	22
„Vino, că se răcesc sărmăluțele!”	30
Totuși, nu-i aceasta experiența	38
Spre Hățișul Căprioarelor	40
Lăcusta și cârlanii lui Trică	48
Un câțel inteligent	51
Cele mai bune bucate din lume	53
Bunelul devine vorbăreț	55
Și de data aceasta scapă vulpea teafără	58
Vânătorii	62
Ne-am găsit, în sfârșit, o îndeletnicire	67
Ciupică - eroul zilei	70
Din carnetul de notițe al lui Necu Țugulea	73
Postfață	78

R

OLUL URSULUI ȘI BOALA MEA PREFERATĂ

Anul școlar era pe sfârșite. Lecții aproape că nu mai aveam. În clasă era năduf, praf pînă în pod, iar afară adia o boare de vînt și încălzea soarele. Totuși pînă la ultimul clopoțel mai rămaseră vreo cinci zile. O groază de vreme! Învățătoarea noastră, Veronica Nicolaevna, ca să ne mai alunge plictiseala, ne-a propus să învățăm o piesă pentru serbarea pe care trebuia s-o susținem în fața părinților. Serbarea era chită cu două zile mai tîrziu după ultimul clopoțel. În aceeași zi trebuia să ne înveșnicim mutrișoarele, adică să ne fotografiem împreună, toată clasa. Cu Veronica Nicolaevna în mijloc. Cu buchete de flori în mînă. Cu zîmbete pe fețe. De! Promovam într-a cincea. Treceam pe mîna altora. Și îi venea greu învățătoarei să se despartă de noi. Iar nouă... De noi nici nu mai spun. Ne obișnuisem cu Veronica Nicolaevna, și apoi, cînd ne gîndeam la acei profesori, necunoscuți, severi, fiecare cu obiectul lui, ne apuca un gîdilici la rădăcina nasului. Mai ales fetele știu că aveau emoții. Se țineau scai de învățătoare, ca niște puișori, care simt că mîine-poimîine trebuie să se despartă de cloșcă. Și piuiiau... Se frăsuiau... Propuneau... Cică, e cam puțin o serbare, să organizăm o *luminiță* – cu prăjituri, cu limonadă, cu victorină. Să cînte și părinții... Iar cine nu poate cînta, ... să danseze, să vorbească, să povestească... cum a luptat. Mi-l închipuiam pe taică-meu, care nu știe nici să cînte, nici să danseze, povestind cum a luptat... cu bobocii pe vatra iazului. Căci părinții noștri în majoritate sînt doar ceva mai mari decît noi. Războiul poate și l-au văzut, dar cine știe ce isprăvi n-au făcut. Nu zic, au aflat și ei multe de prin cărți. Dar dacă e vorba să ne istorisească din cele citite, apoi mai bine ne lăsăm păgubași. Putem citi și singurei.

La recreația mare se apropie de mine Milică.

– Ție, Necule, ți-am rezervat rolul Ursului. De acord?

Necu e numele meu. Mi l-am pus singur, pe cînd umblam primul an la grădiniță. Ori ceva mai înainte. Tot la grădiniță am jucat pentru prima dată rolul Ursului. Cică, e un rol ce mi se potrivește de minu-

ne. Și apoi nici nu-i atât de greu. Mor-mor! – de câteva ori, și pe toți spectatorii îi umflă râsul. Iar în cazul în care peste artist dă un guturai, niște gâlci, o anghină ori, pur și simplu, o durere de cap, fără mare greutate îl poți înlocui. Nu-i vorbă, cu un ursuleț ceva mai subțirel, dar la nevoie...

De altfel, durerea de cap e boala mea preferată. E o boală care mă lovește așa, din senin, și mă ține cît îmi pofteste inima, ba un pic și mai mult. Ceva nu-mi convine, ceva nu-mi place – și mă pomenesc pe înserat cu durerea de cap în prag.

„Bine te-am găsit, Necule! M-ai chemat?”

Îi răspund la binețe, las posomorît ochii în jos și mi-o imaginez: e străvezie, se aseamănă cu o meduză, dintr-acelea văzute mai an la mare, cu șase picioare fumurii, lunguiete ca gîtul de garafă. Și parcă o simt cum mi se strecoară în căpățînă.

Așa și de data aceasta. Abia a sunat clopoțelul, ne-am așezat în bănci, că mi-a și sosit. Toți dimprejur sînt veseli, vorbesc ceva în șoaptă, nu-și află locul, iar eu mi-am pironit privirea în coala albă, cu doar cele trei cuvinte răsînvățate: „Mor, mor, mor!”

Îmi venea să ameteșc, nu alta!...

Învățătoarea, grijulie, ca întotdeauna, m-a observat și de data aceasta:

– Ce ai, te simți prost, Țugulea?

– Prost! M-am plutit nițeluș, smulgînd anevoie ochii din coala albă. Mă doare capul...

– M-da, făcu ea înțelegător. Ia-ți cărțile și mai ieși la aer...

I-am înțeles aluzia: îmi dădea voie să plec acasă.

Am strîns frumușel cărțile în ghiozdan. N-am uitat nici de coala albă cu „mor-mor...”. Am ticsit-o în cartea de citire, ca pe un odor scump.

– Să nu întîrzii mîine la repetiție, mi-a amintit învățătoarea cînd ieșeam pe ușă.

Iar afară era soare! Cald. O mașină-stropitoare împrăștiase văzduhul. Păcat că n-am fost în stradă înainte: mă bălăceam și eu în stropii răcoroși. De nu eram în tovărășia durerii de cap, poate că umblam alandala pe străzi. Poate chiar și pe bulevard. Aș fi intrat în magazinul

universal să văd ce mai fac acuarelele mele. Demult mă împrietenisem cu ele. Stăteau rînduite frumușel într-o cutiuță, pe care era scris cu litere mășcate: „Leningrad”. Ei, dacă-s de la Leningrad, trebuie să fie bune. Le vedeam în posesia mea. Cu ele aș face minuni. Cel puțin, așa îmi închipuiam. Mai aveam în magazinul universal un lucrușor al meu. Un „Zorki-4”. De cînd visam la el! De altfel, visul acesta nu-l ținusem în taină. Îl mărturisisem odată mămicăi. Știam eu ce știam: mai anțărț tot așa i-am mărturisit despre bicicleta „Orlionok”. Și cînd s-a terminat anul școlar, am adus-o acasă. Iar acum iată stă în coridor prăfuită în așteptarea vacanței. Dar parcă în vacanță o să mă lase să mă plimb cu bicicleta? Cică-s mic, străzile îs numai vehicule, trotuarele – pietoni și Doamne-Doamne ferește.

Uf! Mor-mor! Cînd ar ști cei în vîrstă cum ne frămîntăm noi, aști mai mici, la venirea vacanței! Trei sferturi de an umbli la școală așa după cum îți dictează orarul de pe perete, și deodată iată-ne în fața unui sfert neplănuit.

Strada e ocupată, trotuarul – la fel, curtea e la dispoziția cărucioarelor celor care n-au împlinit anul și a toiegelor, care sprijină mult respectata bătrînețe.

Uf!

Dar iată-mă și acasă. Orice-ați spune, dar acasă îți vin și cu ochii închiși. Mai ales cînd bunica face pîrjoale. Le adulmec mirosul de la al treilea colț. Ca și acum. Le prăjea, pesemne, din timp, ca să se răcească pînă la sosirea mea. Totuși, și fierbinți au fost bine-venite.

Am ospătat ca unul sănătos. Bunica nici n-a bănuț de ce am venit acasă mai devreme. Mă privea de lîngă plită și tocmai îi tresălta inima, văzînd cît sînt de întrebate pîrjoalele ei.

– Mai vrei? m-a ispitit.

– Numai una!! m-am stăpînit eu. Totuși, cînd a fost să aleg, am luat-o pe cea mai mare – parcă anume pentru mine o prăjise mai mărișoară.

– Ei, ce se mai aude la școală? m-a întrebat bunica, după ce m-a văzut ridicat de la masă.

– Însenăm o piesă, am rostit eu înăcrit și mi-am luat ghiozdanul. Mă duc să învăț rolul.

SENTINȚĂ PLĂCUTĂ

Ceea ce n-a observat bunica, a observat mămica.

– Ce ai? m-a întrebat, examinându-mă cu privirea. Te-ai bătut cu cineva?

– Nu..., am rostit cu jumătate de gură.

– Ești bolnav?

Am tăcut.

– Ei, iaca, s-a dus băiatul la școală sănătos-tun și s-a întors...

Mi-a ticsit îndată termometrul sub aripă. Mi-a pus compresă pe frunte. Mi-a poruncit să mă culc. Mă supuneam la toate. Însă termometrul nu voia nici în ruptul capului să ajungă barem la 37°. Așa-i el – capricios.

– Mîine, a spus cu hotărîre mămica, la școală n-ai să te duci. Așa încep multe boli grele. Cu durere de cap, fără febră. Dar pe urmă... La noapte poate vom fi nevoiți să chemăm ambulanța. Și s-a uitat spre aparatul de telefon. Lucrează?

Telefonul nu funcționa. Nici nu bîzîia, nici nu zuruia. Cu atît mai bine pentru mine. M-am întors pe partea cealaltă. Mă podidiseră un noian de gînduri. Doar pînă în noapte mai era vreme și apoi durerea de cap mă cam slăbise. Mai ales, de cînd mămica anunțase sentința plăcută: mîine vei sta acasă. Tocmai o zi întreagă! Ce bucurie! Vasăzică, mîine la repetiție, rolul Ursului îl va juca Văluță! E ceva mai sprinten decît mine, ceva mai subțirel – mai mult i s-ar potrivi rolul Iepurașului, dar în lipsa mea va face față. Mai ales că are harul de a juca orice rol. Artist înnăscut, ce mai! Vocație! Iar eu voi putea să termin în voie cartea „În căutarea bizonului alb” de Mayne Reid. Căci la școală mă întrerup la fiecare pas.

M-am ridicat în-ce-ti-șor și am întins mîna spre dulap. Acolo lăsasem dimineată volumul cinci al autorului, pe care îl îndrăgisem atît de mult de la o vreme. Am luat cartea și am deschis-o la pagina unde mă oprisem. Numai de nu m-ar zări mămica.

ĂCEREA E DE AUR

Noaptea ai mei n-au chemat ambulanța. Însă nu deoarece era stricat telefonul – avem și telefoane publice prin preajmă, pur și simplu starea sănătății mele nu s-a înrăutățit. Am dormit destul de bine. Dar spre ziuă m-am visat în cine știe ce prerii. Urmăream niște bizoni. Deodată, cum coboram într-o vîlcea, zării pe fundul ei o dihanie flocoasă cu o înfățișare înfiorătoare. Fără îndoială, era un urs grizzly. L-am recunoscut îndată după mărimea lui neobișnuită și celelalte semne, descrise de Mayne Reid în cartea sa. Dar nici eu nu ți-s un gură-cască. Pe dată m-am făcut luntre și punte și m-am trezit. Așa fac întotdeauna, de mă paște prin vis vreo primejdie. Odată, cînd a sărit la mine un lup să mă sfîșie, l-am apucat de fâlci și i-am descleștat botul, pînă nu l-a mai putut da la loc. Însă cînd am zărit că mai vin vreo trei frați de-ai lui să-l răz-bune, în loc să-mi iau tîlpășița, cum aș face ziua în amiaza-mare, m-am trezit! Și a rămas nenorocitul de lup nerăzbunat.

Am deschis ochii. Lîngă mine stătea tătîcul. Ba mi-a pus și mîna pe frunte. I-am auzit apoi vocea:

- N-are nimic.
- Dar de ce striga așa înăbușit? se auzi apoi și vocea mamei.
- Cred că a visat ceva. Nici nu știi, poate se luase cu vreun puștan la bătaie.

Bun puștan! L-aș vedea eu pe tătîcul cum s-ar simți în tovărășia unui Moș Martin ca acela. E ușor s-o faci pe viteazul, cînd te afli în apartamentul tău de pe strada Livezilor!

Am închis ochii, străduindu-mă să respir cît mai liniștit, ca să nu mă dau de gol. Lasă-i să creadă că dorm buștean și-s indiferent la toate.

Pe podea foșneau ușor niște tîrlîci. Tătîcul se depărta în odaia cea-laltă.

– Lasă ușa deschisă, îi spuse mămîca în șoaptă. Te pomenești că iarăși se înăbușă. Iar peste un răstimp: Nici nu-ți închipui cît e de bolnav băiețelul nostru. Programul e încărcat, cîte cinci-șase ore pe zi, peste treizeci – pe săptămîină... Iar el e copil simțit, se străduie să învețe foarte bine... Se enervează...

– Nu mai este dracul chiar atît de negru, bolborosi tătîcul.

– Vezi cum ești? Vezi cum ai grijă de fecioru-tău?

Mă temeam să nu se certe. Și încă din cauza cui? Mai ales că unul dintre ei n-are dreptate. Ce ar fi să mă scol și să le spun adevărul verde-n ochi? Nu-i de vină programul, nici „cincii” din catalog nu-s de vină. Pentru mine „cincii” sînt niște căluți, pe care mă pricep să-i hătuiesc fără cine știe ce greutate. Iar programul e un delușor, pe care ți-l urc de-a mai mare dragul. Alții sînt de vină. Îi pot număra pe degete. Jules Verne, Mayne Reid... Iar ca să nu le pară că vorbesc în deșert, aș scoate și dovada de sub pernă – cartea cu o sută șaptezeci de pagini, citite pe furiș, cînd ieșea mămica din odaie. Unde mai pui că și rolul Ursului l-am învățat: Mor-mor-mor! Și poate pentru a zecea oară.

Dar am tăcut. Ca totdeauna, și de data aceasta tăcerea s-a dovedit a fi de aur.

Tătîcul a lăsat întrebarea mămicăi fără răspuns. Probabil, căuta și el vreo dovadă la afirmația lui – cum că nu mai este dracul atît de negru.

Mămica, însă, a pornit în atac frontal:

– Alții pentru copiii lor de acum au făcut rost de foi de odihnă în vreo tabără la mare... Să se scalde, să se întărească...

– De altfel, își dădu cu părerea tătîcul, n-ar fi rău să-l trimitem de data aceasta undeva la munte... Să respire aerul cela cu miresme de conifere... La Iaremcea...

– Dar ai comandat foaie de odihnă?

Iarăși tăcere.

Mi-am explicat îndată de ce s-a întrerupt acest dialog aprins: tătîcul nu făcuse rost de foaia de odihnă. Nici măcar nu se interesase. Se luase cu lucrul și uitase. De obicei, cu așa întrebări se ocupă prin aprilie. Cam pe atunci se dau noroacele. O întîrziere de o lună și jumătate. Tace, căci n-are încotro.

Auzii iarăși vocea mamei:

– La mare sau la munte, dar azi să fie foaia de odihnă. La prînz să știi de acum unde se duce băiatul. Să se întremeze. Un an de zile să stai în colbul școlii, nu-i glumă! De-atîta și vorbește noaptea prin somn...

Cîtă grijă de mine! Mămica mă iubește. Mă iubește din tot sufletul. Spune că-s o fărîmă din inima ei. Mă iubește și tătîcul. De asta sînt sigur. Numai că la prînz, știu bine, nu va veni cu foaia de odihnă. Pur și

simplu, pentru că toate foile au fost distribuite. Alții vor pleca la mare, alții vor pleca la munte. Și iarăși îi voi vedea pe amîndoi supărați, mahmuri, înăcriți. Iar cauza sînt eu. Ce n-aș da să-i văd la prînz veseli, bine dispuși! Cum să-l scot pe tătîcul din încurcătură? Iarăși mă frămîntă gîndul. Iarăși simt cum se apropie meduza aceea cu picioare fumurii.

„Bine te-am găsit, Necule! M-ai chemat?”

„Nu! Ți s-a năzărit! Nu te-am chemat și de azi înainte nici nu vreau să te știu! Mai bine ar veni moș Ene să mă plaseze iarăși în pre-rii, să-mi duc la bun sfîrșit vînătoarea.”

„Iată-mă-s!”

Moș Ene cu aripioarele sale străvezii mi-a închis pleoapele. Și dus am fost. Departe. Departe. În lumea eroilor lui Mayne Reid, cutreierînd pămîntul, universul pe aparatele cutezătoare ale lui Jules Verne.

